

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้Power Point
เพื่อ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ผู้วิจัย

นางสาวรพีพร จันทร์ทักษ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเมืองрадวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่องานวิจัย การสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้Power Point เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพิพร จันทร์ทักษ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม โดยการใช้Power Pointในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 พบว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสนใจการเรียน มีความรับผิดชอบ ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน รู้สึกสนุกสนาน ส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ เกิดความเข้าใจ บทเรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

คำนำ

งานวิจัยเรื่องการสอนสังคมศึกษา เรื่อง วิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้Power Point เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็น ประโยชน์ ต่อผู้ศึกษาทุกท่านเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ผู้วิจัย

ชื่อเรื่องวิจัย : การสอนสังคมศึกษา เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้Power Point เพื่อ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

ความสำคัญและที่มา

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่เน้นด้านทักษะกระบวนการ ซึ่งครูผู้สอนมักเน้นการท่องจำและการสอนแบบ บรรยาย การทำแบบฝึกหัด เป็นผลทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนปานกลาง หรือเรียนอ่อน จะไม่สนใจเรียนมาก ซึ่งในปัจจุบัน โลกและสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วยิ่งมีผลกระทบต่อสภาพของสังคมที่ต้องเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงมีความสำคัญ และมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศ รูปแบบการจัดการศึกษาจึงมีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2551 คือการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นวิเคราะห์เป็นและสร้างองค์ความรู้ได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การนำ Power Point มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถกระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียนและเรียนอย่างมีความสุข อีกทั้งยังสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นจากเหตุผลและปัญหาดังกล่าวข้างต้น การใช้ Power Point ประกอบการสอนเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สำคัญในการฝึกทักษะ ได้ดี ทั้งยังสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก และยังทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยเรื่อง การสอนสังคมศึกษา เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้กิจกรรม Power Point เพื่อ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1/2

สมมติฐานการวิจัย การใช้ Power Point เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จะทำให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดี ขึ้น

ประโยชน์ของการวิจัย - นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์

- นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับดี

- นักเรียนไม่เบื่อหน่ายการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 เรียนเวียงเมืองราดวิทยาคม ภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 5 คน โดยพิจารณาจากผลการทำแบบทดสอบเรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม และ เลือกนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา 1 เดือนคือเดือนธันวาคม 2562 ในช่วงจัดกิจกรรมใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม จาก เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระที่ 5.2 โดยใช้ Power Point ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น ม.1/2

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.ทักษะพื้นฐานการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ความหมายและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมที่เห็นคุณค่าตระหนักถึงปัญหาและวิกฤตการณ์ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและโลก
2. แบบทดสอบ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทดสอบทักษะทางด้านคิดวิเคราะห์
- 3.แบบฝึกทักษะ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้สำหรับฝึกเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม ได้
4. แบบฝึกวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียน
5. Power Point หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาใช้พัฒนาทักษะการวิเคราะห์

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2551
- แบบฝึกทักษะการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- แบบทดสอบทักษะการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- แผนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย ครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้วิจัยและนักเรียน โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ปีการศึกษา 2562

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาทักษะการ วิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

1. ขั้นวางแผน ดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอน วิเคราะห์หาสาเหตุ
- 1.2 วิเคราะห์หลักสูตรเกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้น ม. 1 กำหนด เนื้อหาที่จะใช้สอน
- 1.3 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ และแบบแสดงความคิดเห็น
- 1.5 การใช้สื่อ Power Point

2. ขั้นปฏิบัติการ

ผู้วิจัยนำแผนการสอน แบบสัมภาษณ์ และแบบแสดงความคิดเห็น และสื่อ Power Point มาใช้ ดำเนินการ ขณะลงมือปฏิบัติมีการวิเคราะห์มาประกอบด้วย

3. ขั้นสังเกตการณ์ ขณะลงมือปฏิบัติการสอน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการดังนี้

- 3.1 การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม
- 3.2 การบันทึกต่างๆเกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรม
- 3.3 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียน

4. สะท้อนผลการปฏิบัติจริง นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และแบบทดสอบ ระหว่างเรียนมา วิเคราะห์และศึกษาสิ่งที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ประกอบด้วย แผนการสอนและ สื่อ Power Point
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติดังนี้
 - แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน- หลังเรียน
 - แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
 - แบบสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ
 - เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบสัมภาษณ์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ
 - เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน- หลังเรียน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรม มาวิเคราะห์ สรุปแล้วรายงานผลในลักษณะการ บรรยาย

- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้สถิติพื้นฐาน

ผลการวิจัย ตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่พัฒนาการวิเคราะห์ วิชาสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยกิจกรรม Power Point

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบก่อน (20 คะแนน)	คะแนนสอบหลัง (20 คะแนน)
1	7	16
2	9	17
3	6	15
4	8	17
5	7	15

จากตารางที่ 1 แสดงว่า กิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ วิชาสังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ Power Point ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น กล่าวคือ นักเรียนมี พัฒนาการทักษะการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพิ่มสูงขึ้น ตามลำดับ จากการสอนโดยใช้ Power Point ผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังการพัฒนาทักษะทางการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

พบว่าการสอนพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ Power Point ผลการทดสอบก่อนการใช้ Power Point และหลังการใช้ Power Point ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 แสดงว่าโดยภาพรวมแล้ว นักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีการเรียนรู้ หลังการใช้ Power Point สูงขึ้นมากกว่าก่อนการใช้ Power Point แต่ผลสัมฤทธิ์ก่อนการใช้ Power Point มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 50 % คิดเป็นคะแนนคือ 10 คะแนน นักเรียนทั้ง 5 คนมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการใช้ Power Point แตกต่างกันมาก และระดับคุณภาพการเรียนรู้เดิม นั้นต้องได้รับการปรับปรุง ผู้สอนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ Power Point ฝึกทักษะทางการคิดวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ Power Point มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีจำนวน 3 คน แสดงให้เห็นว่า หลังการใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ในการพัฒนาทักษะพื้นฐาน เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ Power Point นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีผลการทดสอบ ทางด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ สูงในระดับที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย การสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ Power Point เพื่อ พัฒนา ทักษะการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 พบว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีความสนใจการเรียนมีความรับผิดชอบ ทำให้ไม่เบื่อนายต่อการเรียน รู้สึกสนุกสนาน ส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ Power Point เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ จะทำให้การเรียนการสอนต่อเนื่องกันไปและพัฒนา ทักษะทางด้านการสังเกต การวิเคราะห์ และการเรียนรู้ของนักเรียน เกิดจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำเอง และ ถ้าการกระทำนั้นได้รับการเสริมแรง ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีคุณค่า หรือได้รับการยกย่อง ต้องการความเชื่อมั่นในความสามารถของตนจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีพัฒนาทักษะทางการวิเคราะห์ เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ Power Point เพื่อพัฒนา ทักษะการวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 พบว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีความสนใจการเรียน รู้สึกสนุกสนาน มีความรับผิดชอบ ทำให้ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ เกิดความเข้าใจบทเรียน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในทางบวก และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามลำดับ

